

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР «УКООПОСВІТА»

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

учасників Двадцятої
Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти
споживчої кооперації України

***«Інноваційні процеси
і їх вплив на ефективність
діяльності підприємства»***

Частина 1

Укоопосвіта
2024

У К Р О О П С П І Л К А

Інноваційні процеси і їх вплив на ефективність діяльності підприємства

Всеукраїнська науково-практична конференція
2024 року

Збірник тез доповідей учасників Двадцятої Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти споживчої кооперації України «Інноваційні процеси і їх вплив на ефективність діяльності підприємства». Частина 1. – К. : НМЦ «Укоопосвіта», 2024. – 154 с.

Редакційна колегія:

ВОЙНАШ Лідія, к.е.н.

КУЦИК Петро, д.е.н.

МАНЖУРА Олександр, д.е.н.

НЕСТУЛЯ Олексій, д.і.н.

СЕМАК Богдан, д.е.н.

© НМЦ «Укоопосвіта», 2024

реформи, політичну стабільність та підтримку для місцевих та іноземних інвесторів.

Отже, в умовах воєнного стану в Україні успішна інвестиційна діяльність у інноваційній сфері потребує вдосконалення стратегій управління ризиками та активної підтримки з боку владних органів для забезпечення стабільності та розвитку економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України: «Про інноваційну діяльність :» від 04.07.2002 р. № 40-IV. Ст. 1.
2. Національна стратегія збільшення прямих іноземних інвестицій в Україну. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/FDI-Strategy-Section-2-Transport-InfrastructureUKR.pdf>.
3. Petrov, K. (2021). «Investment Strategies during Times of Conflict: Insights from the Ukrainian Market.» Journal of Finance and Investment, 25(4), 67-82.
4. Smith, J. (2020). «The Impact of Political Instability on Investment: Evidence from Ukraine.» Journal of Economic Studies, 10(2), 45–62.

ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА СОЦІАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ

Стешенко Станіслав

Мілька А. І. – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

Анотація. У роботі розглянуто значення соціальної складової та чинники, що впливають на соціальну діяльність підприємств споживчої кооперації.

Ключові слова: кооперація, соціальна складова, чинники.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення і структурних змін в економіці виникають все більш серйозні виклики, що вимагають формування нових підходів до господарювання. У цьому зв'язку важливе значення мають дослідження багатого досвіду кооперативних організацій. Як показує історичний досвід, саме вони в умовах економічної нестабільності, й особливо у період економічних криз, виконують важливу соціально-економічну місію: надають своїм членам необхідні послуги, орієнтовані на підвищення ефективності малого і середнього бізнесу, на покращення життєвого рівня населення.

Аналіз основних досліджень. Проблеми кооперації в своїх роботах висвітлювали такі відомі вчені як Оуен Р., Фур'є Ш., Райффайзен Ф., Туган-Барановський М. І., Тотоміанц В. Ф., Чаянов А. В., Левитський М. В., яких можна назвати основоположниками кооперативного руху та теорії кооперації. Серед провідних учених сучасності, роботи яких присвячені дослідженню теоретичних і практичних засад кооперації, слід назвати Гончаренка В., Пантелеймоненка А., Педченко Н., Зіновчука В., Рогозу М., Гелея С., Скляра Г., Бабенка С., Алімана М., Апопія В., Маркіну І., Мільку А., Фрідмана О., Хміля Ф. та ін.

Мета. У середовищі науковців і практиків зростає інтерес до кооперативного руху як інструменту підвищення ефективності і конкурентоспроможності бізнесу, підвищення соціального рівня населення. У зв'язку з цим постає проблема більш детального розгляду соціальної діяльності споживчої кооперації та чинників, які впливають на її ефективність, що і є метою цього дослідження.

Виклад основного матеріалу. Учені, що досліджували теоретичні аспекти кооперації, науково обґрунтували подвійний характер її природи, який полягає в єдності економічного і соціального, у їх взаємозв'язку і взаємообумовленості. Туган-Барановський М. І. порівнював ці два аспекти кооперації з «душею» і «тілом» будь-якого кооперативу [1, 2].

Більшість провідних учених засновниками теорії кооперації вважають Оуена Р. та Фур'є Ш. Роберт Оуен присвятив кооперації низку своїх творів, у яких «...кооперативи великою мірою були перейняті ідеалістичним духом, їх метою була спільницька громада» [2].

Так, відомий учений-кооператор Бородаєвський С. В. стверджував, що «кооперація – це така форма співробітництва, яка «шляхом об'єднання окремих осіб стремить поліпшити умови існування населення та ступнево усунути негативні явища сучасно-економічного ладу». Найсильнішою рисою кооперації, на думку дослідника її історії, є принцип справедливості, що вносить кооперація в суспільно-економічні відносини» [1, 2].

Не можна не погодитися з Мартос Б., який доходить висновку, що «єдиною формою успішного, ефективного, прибуткового виробництва, котре за своєю суттю спрямоване не на визиск працюючих, а, навпаки, на плекання особистості, максимально можливе задоволення її матеріальних та духовних потреб, як і її правової захищеності, є кооперація» [1].

Проте, незважаючи на значний дослідницький інтерес до кооперації, Туган-Барановський М. пише, що «кооперація – це система, де панує не капітал, не річ, а людина, особистість. І для успіху кооперації потрібне панування в душі людини не жадання багатства, а відчуття суспільної солідарності, готовність жертвувати особистим інтересом заради інтересів суспільної групи» [1].

Гончаренко В. В., Мілька А. І. стверджують, що «ідея соціального партнерства є наразі актуальною, оскільки саме завдяки кооперативним організаціям стає можливим вирішення економічних і соціальних проблем регіонів і галузей з економічними труднощами, особливо в тих, де приватновласницька ініціатива недостатня або ж відсутня, створення робочих місць, захист працівників і стимулювання розвитку економіки» [3].

Соціальна діяльність підприємств споживчої кооперації полягає в реалізації їх соціальної місії щодо пайовиків і населення. Розглядаючи соціальну діяльність підприємств споживчої кооперації, слід урахувувати і чинники, що будуть здійснювати вплив на її ефективність. До таких чинників слід віднести внутрішні (пов'язані з внутрішнім середовищем організації та можуть бути змінені управлінськими діями менеджменту) та зовнішні (пов'язані із зовнішнім макрота-мікросередовищем організації) (рис. 1).

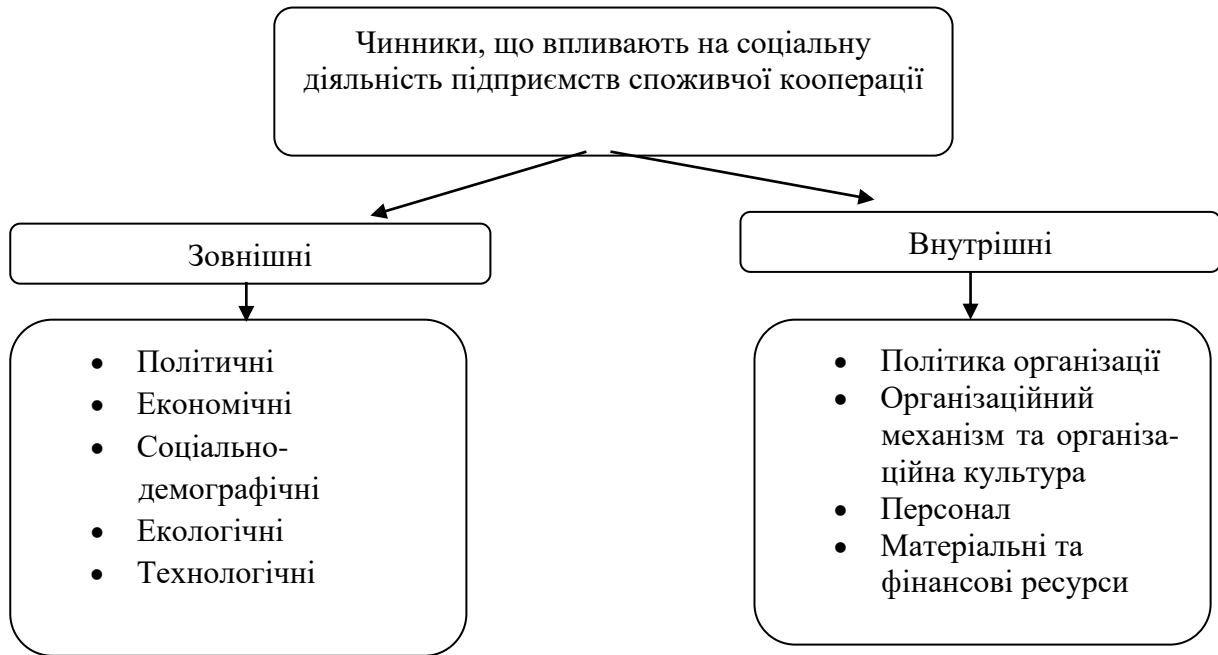

Рис. 1. Чинники, що впливають на соціальну діяльність організацій споживчої кооперації [узагальнено автором на основі: 3]

До чинників зовнішнього середовища, що впливають на здійснення соціальної діяльності підприємств споживчої кооперації, зокрема, належать політичні (законодавство, державне регулювання та державна політика щодо організацій споживчої кооперації, загальна політична ситуація у країні); економічні (курс валют, інфляція, доходи населення, зайнятість тощо); соціально-демографічні (базові цінності, демографічні зміни, вікова та гендерна структура населення, релігійні чинники тощо); екологічні та технологічні чинники.

На погляд Мільки А. І. «серед внутрішньо організаційних чинників слід відзначити політику організації, її організаційну культуру та організаційний механізм, персонал, а також матеріальні та фінансові ресурси. Здійснення соціальної діяльності підприємств споживчої кооперації, її обсяг та ефективність буде залежати від політики керівництва, ефективності організаційного забезпечення, застосовуваних управлінських інструментів, наявності кадрового забезпечення та рівня його розвитку.

Успішна реалізація соціальної місії підприємств споживчої кооперації головним чином залежить від ефективності їх економічної діяльності, тобто здійснення господарсько-фінансової діяльності з отриманням високих фінансових результатів. Це забезпечить реалізацію економічних інтересів учасників і можливість подальшого розвитку підприємств, а також надасть можливість здійснювати реалізацію зазначених соціальних заходів» [1, 3].

Реалізація соціальної місії є кінцевою метою діяльності підприємств споживчої кооперації. Рівень економічної результативності функціонування підприємств є матеріальною і фінансовою базою розв'язання будь-яких соціальних проблем. Однак водночас, під час дослідження діяльності підприємств

споживчої кооперації та оцінювання її ефективності, необхідно розглядати як залежність соціальної діяльності від економічної, так і залежність економічної діяльності та її ефективності від упровадження соціальних заходів.

Висновки. Отже, для реалізації своїх соціальних цілей споживчій кооперації необхідно досягти фінансової стабільності, забезпечити взаємозв'язок і єдність соціальної місії та господарсько-фінансової діяльності своїх підприємств, сформуванати соціальне благополуччя членів кооперативного руху через конкретні механізми, що передбачають реалізацію господарсько-фінансової і управлінської діяльності.

Реалізація соціальної місії є кінцевою метою діяльності підприємств споживчої кооперації, а рівень економічної результативності їх функціонування є матеріальною і фінансовою базою розв'язання соціальних проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мілька А. І. Еволюція змісту поняття кооперація на різних етапах її розвитку. / А. І. Мілька // Концептуальні шляхи розвитку в сучасних умовах: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 25–26 березня 2016 р. – К. : МЦНД, 2016. – С. 10–14.

2. Мілька А. І. Теоретичні та історичні засади формування соціально-економічної природи споживчої кооперації. / А. І. Мілька // ScienceRise. Сер. : Економічні науки. – 2015. – № 9/1 (14). – С. 18–23.

3. Мілька А. І. Чинники, що впливають на ефективність соціально-економічної діяльності споживчої кооперації. / А. І. Мілька // Economics, Management, Law: Problems and Prospects: collection of scientific : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Ковентрі (Великобританія) 25 вересня 2015 р. – Ковентрі, 2015. – С. 226–230.

ОЦІНЮВАННЯ МЕТОДІВ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мамчій Юрій

Франів І. А. – науковий керівник

Львівський торговельно-економічний університет

Анотація. Проведено оцінювання методів стратегічного управління підприємством. Проаналізовано вплив інноваційного управління на процес реструктуризації підприємницької діяльності. Обґрунтовано доцільність постійного перегляду й оцінювання результату від впровадження інноваційних заходів, що стосуються реструктуризації підприємницької діяльності.

Ключові слова: інновації, стратегія підприємства, реструктуризація підприємницької діяльності, ефективний менеджмент.

Постановка проблеми. Постійна мінливість ринкового середовища зумовила необхідність застосування стратегічного підходу до системи господарю-